

Aquell agost del segle passat

Jordi Llavina. *L'arqueta dels rellotges*. Il·lustracions de Marta Espinach. Col·lecció El Vaixell de Vapor. Editorial Cruïlla. Barcelona, 2012. A partir de 7 anys. Pàgs. 110. Preu paper: 7,40 €.

El poeta, narrador i periodista cultural, Jordi Llavina (Gelida, Alt Penedès, 1968) debuta en l'àmbit de la literatura per a infants amb una novel·la breu que, al lector, li semblarà d'entrada que és un recull d'impressions d'un temps que no tornarà, però que, de cop i volta, pren embranzida i agafa el gruix d'un relat que amaga un cert

misteri, embolcallat de múltiples records d'infància.

Tothom conserva inconscientment en els racons de la memòria una olor, un color, una música o un soroll que, en activar-se el xip, el transporta a una altra època. En el cas de Jordi Llavina, el fet d'escoltar la paraula "agost" li recorda el brogit de la marxa enrere d'un cotxe.

Aquest és el coixí o l'excusa que l'autor fa servir per convertir en petit mite algunes de les escenes i imatges viscudes a mitjan anys setanta del segle passat en unes estades d'estiu en un poble del sud que no anomena, on reviu el taverner, els sifons de vidre amb funda protectora que avui són objectes de vintage, les figuretes dels soldadets de plom, el xèrif i la caravana, el cavall del general Custer, les cortines de ganxets, els quaderns de repàs d'estiu, el TBO, el vell Citroen de juguina, el llapis Faber i la goma Milan, els còdols de riera, la capsa de mistos plena de cares retallades de revistes, l'escopeta de balins del veí, les disfresses de les golfes, el forner de la fleca, el pa de molla tova i calenta, els jocs amb el cosí, els carrers del poble...

Estampes, doncs, en trenta capítols brevíssims que, com deia, semblen només impressions fins que, a mig relat, un paleta que treballa en un antic envà de la casa del poble, troba un buit i, amb zel d'arqueòleg, acaba descobrint en una paret mestra una vella arqueta que es converteix en un misteri ple de rellotges que, fetes les oportunes investigacions, es remunten al temps del rebesavi del protagonista.

Rellotges de corda, rellotges de cadena i d'infern de butxaca, rellotges qui sap si d'alguna cort imperial, però que el rellotger de la ciutat més pròxima al poble d'estiueig diu que no valen ni el seu pes en llautó. Rellotges misteriosos, com aquell que, netejat i posat de nou en marxa, només sap caminar enrere.

De Miguel Delibes, pels records, a Hugo Cabret, pels rellotges, segurament que sense proposar-s'ho, l'autor fa un recorregut literari amb una mirada poètica que es materialitza, a més, amb alguns poemes inclosos en el text: 'Nen que espia son pare mentre s'afaita', 'El nen rodamón' i 'El nen poruc'.

El perill de mirar enrere en literatura per a infants és sempre que els lectors d'avui no s'hi identifiquin prou o que els sembli un conte de batalleta. En el cas de 'L'arqueta dels rellotges', aquest perill se supera amb un relat de lectura atractiva que furga en els sentiments intemporals de qualsevol infant que viu uns dies especials fora de casa i, de passada, desvetlla els sentiments adormits en la nostàlgia dels més grans.

Les il·lustracions de Marta Espinach Llavina (Gelida, 1967)

reflecteixen fidelment les impressions de l'autor, en laminees en color i primers plans, algunes amb la tècnica del collage, barrejant elements reals i aconseguint que cada làmina doni vida a les impressions del protagonista que, com en el cas del relat de l'autor, sembla que sorgeixin també d'imatges viscudes, no només per la relació familiar i geogràfica de la coautoria sinó per la coincidència generacional d'escriptor i il·lustradora en un temps i un país.
